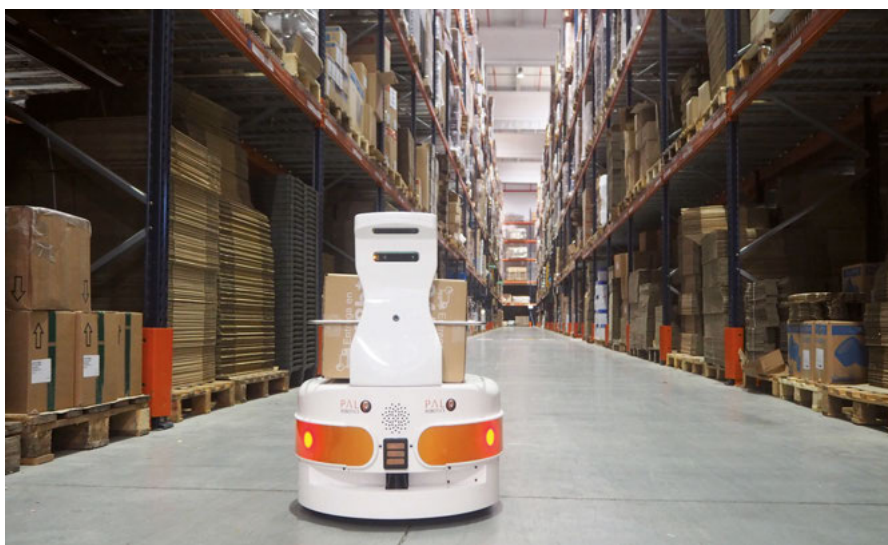

V období koronavirové krize se pak stupeň digitalizace a automatizace ukázal jako hlavní faktor úspěchu. Nejsnazší situaci měly výrobní podniky, které díky automatizaci byly méně závislé na lidské práci, a podniky, které díky digitalizovaným vnitřním procesům mohly snadno pokračovat v provozu. Vůbec největším vítězem krize byly e-shopy a další podniky fungující čistě na digitální bázi. Po této zkušenosti i vzhledem k přetrvávající epidemii lze očekávat, že firmy budou chtít do budoucna méně spoléhat na fyzickou přítomnost zaměstnanců ve výrobnách a tendence k investování do robotů ještě zesílí. Podle průzkumu „Barometr robotizace malých a středních podniků v Česku“ společnosti Universal Robots z jara 2020 se do robotizace chystá v příštích třech letech investovat téměř čtvrtina malých a středních výrobních společností.

Nedostatek ICT absolventů, mezery v osnovách

Je ovšem česká ekonomika na nástup masivnější robotizace připravena? Největší brzdu podle mnoha odborníků představuje současný vzdělávací systém. V hodnocení výsledků vzdělávání PISA se Česko v oblasti matematické (22. místo) či přírodovědné (21. místo) gramotnosti drží stále nad průměrem zemí OECD, ale výsledky se dlouhodobě snižují. Podíl absolventů ICT oborů je tři až čtyři procenta, což je méně než podíl IT odborníků na celkové zaměstnanosti. Zároveň má Česká republika druhý nejnižší podíl žen mezi ICT specialisty – pouhých deset procent. Větší podpora IT oborů ve vzdělávání a zapojení žen se tak nabízí jako odpověď na stesky českých firem, které ve srovnání s jinými zeměmi hlásí druhý největší nedostatek ICT odborníků v EU. Kromě zajištění dostatku pracovníků bude třeba i upravit náplň studijních oborů tak, aby odrážely poslední vývoj v jednotlivých oborech.

Další překážkou může být nedostatečné internetové připojení. Zatímco pokrytí sítí 4G je v Česku téměř kompletní, pokrytí fixními vysokokapacitními sítěmi je pouhých 29 procent a rozvoj sítí 5G se teprve plánuje. Měřeno tzv. indexem konektivity, Česko se v EU řadí na 24. místo.

Pomocné programy EU

Na úrovni EU existuje řada zdrojů, které digitální transformaci ekonomiky i celé společnosti podporují. Například program Horizont nabízí financování inovací a výzkumu v pokročilých digitálních technologiích, další prostředky na výzkum pocházejí i ze strukturálních fondů. Připomeňme například Testbedy pro Průmysl 4.0, pořízené díky evropským fondům na ČVUT a v brněnském CEITEC. Nástroj na propojení Evropy zase financuje budování digitální infrastruktury. Od příštího roku by měl být spuštěn nový program Digitální Evropa, který bude podporovat aktivity v oblasti umělé inteligence či kybernetické bezpečnosti, nákupy superpočítačů, vznik center pro digitální inovace nebo podporu digitálních dovedností. Výhodné půjčky pro podniky investu-

jící do digitálních technologií budou k dispozici z nového programu Invest EU. A konečně, v reakci na potřebu obnovy po koronavirové krizi Evropská unie, připravuje masivní Fond na podporu oživení a odolnosti, z něhož má minimálně pětina směřovat právě na digitální transformaci. Digitální transformaci a přechodem k Průmyslu 4.0 procházejí všechny evropské země. Pro Českou republiku má tento proces o to větší význam, že je zemí s vysokým podílem průmyslu a schopnost automatizace a robotizace bude do budoucna zásadní podmínkou pro udržení konkurenceschopnosti, tedy přežití. V automobilovém průmyslu už se robotům daří, nyní jde o to vytvořit podmínky pro to, aby automatizace mohla proniknout i do dalších perspektivních odvětví. Třeba se Česko jednou stane i v robotizaci premiantem jako za dob Karla Čapka.

